

LIBRIS

We know
books

ENCICLOPEDIA AUTO-SUSTENABILITĂȚII

GHIDUL COMPLET AL GOSPODĂRIEI AUTONOME

DICK ȘI JAMES STRAWBRIDGE

Editura Casa, Oradea, 2022

Cuvânt înainte	6	Îmbunătățirea infrastructurii locuinței	42	Utilizarea biocombustibililor	92
Siguranța înainte de toate	8	Construirea unei locuințe subterane	48	Utilizarea unui digester anaerob	98
O NOUĂ PERSPECTIVĂ ASUPRA AUTOSUFICIENȚEI	10	Construcții din baloți de paie	50	Reducere, reutilizare și reciclare	100
Ce ne dorim de la viață	12	Utilizarea unui atelier	52	Reparații	104
Autosuficiență versus sustenabilitate	14	Lucrul cu lemnul	54	PARCELA DE PĂMÂNT	106
De cât pământ ai nevoie?	16	Bucătării eco	58	Productivitate	108
Ciclul anotimpurilor	18	<i>Cuptorul de lut</i>	60	Căi de abordare	110
Oportunități urbane	20	Detergenți ecologici	62	Culturi hidroponice	114
<i>Lotul urban</i>	22	Energie și deșuri	64	Cum să obții o recoltă bogată?	116
Autosustenabil în zona metropolitană	24	Principiile energiei electrice	66	Instalarea unui sistem de irigație pentru seră	122
<i>Gospodăria metropolitană</i>	26	Opțiuni de energie regenerabilă	68	Cultivarea în sere și solarii	124
Aventura rurală	28	Utilizarea panourilor solare fotovoltaice	70	<i>Construirea unei rame reci</i>	126
<i>Gospodăria țărănească</i>	30	Utilizarea sistemelor solare termice	72	Construcția unui disipator termic	130
CASĂ, DULCE CASĂ	32	Utilizarea energiei eoliene	74	Atragerea faunei sălbatice	132
Acasă	34	Utilizarea energiei apei	78	<i>Grădinărit în armonie cu natura</i>	134
Bine cumpănit	36	Construcția unei roți hidraulice	82	Grădinărit în spații urbane	136
Economisirea energiei la domiciliu	38	Utilizarea unei pompe hidraulice ram	84	<i>Cum să faci un strat înălțat</i>	138
Căldura solară pasivă	40	Conservarea apei	86	Parcela dintr-o grădină comunitară	140
		Colectarea apei din surse proprii	88	Amenajarea unui șoproan	142
		Utilizarea filtrelor de nisip și a celor cu stuf	90		

Ce să cultivați	144	Prepararea băuturilor din plante	194	<i>Construcția unui coteț mobil</i>	240
Semănare și plantare	146	Producerea vinului	196	Creșterea curcilor	244
Soluționarea problemelor	148	Producerea cidrului	200	Creșterea rațelor și a găștelor	246
Legume de cultivat	150	Gestionarea terenurilor mari	202	Creșterea porcinelor	248
Lucrări de tăiere, formare și altoire	158	Observare, planificare, proiectare	204	Prepararea cârnaților și a salamului	252
Pomii și arbuștii fructiferi	160	Crearea de împrejurii	206	Prepararea și saramurarea baconului	254
Depozitarea recoltei	166	Culturi furajere	210	Creșterea vitelor	256
Deshidratarea fructelor, ierburilor aromate și legumelor	168	Culturi neconvenționale	212	Prepararea untului și a chefirului	258
<i>Deshidrotorul solar</i>	170	Depozitarea recoltelor mari	214	Prepararea brânzeturilor în gospodărie	260
Conservarea recoltei	172	Coacerea pâinii	216	Creșterea oilor	262
Prepararea murăturilor și a sosurilor chutney	174	Producerea făinii și a substitutenților de lapte	218	Creșterea caprelor	254
Prepararea gemurilor și a peltelelor	176	Gestionarea unei păduri	220	Pescuții și prepararea peștelui	266
Fermentarea	178	Prelucrarea lemnului verde	222	Marinarea și afumarea peștelui	268
Ierburi de cultivat	180	Gătirea și afumarea cu lemne	224	Creșterea albinelor	270
Flori comestibile	182	Producerea cărbunelui de lemn	228	Întrebuințări ale mierii și ale propolisului	272
În căutare de plante sălbatice	184	Prelucrarea ramurilor de salcie	230	Index	274
La cules de plante sălbatice	186	Creșterea animalelor	234	Mulțumiri	279
<i>Cultivați-vă propriile ciuperci</i>	190	Creșterea găinilor	236		
Tincturi din ierburi	192				

CE NE DORIM DE LA VIAȚĂ

Ni s-a hărăzit să trăim într-o vreme în care viața e mai ușoară comparativ cu orice alt moment al istoriei. Dar confortul vine și el cu o notă de plată, așa că mulți oameni și-ar dori acum să se întoarcă la elementele de bază. Prin urmare, care sunt elementele de bază ale existenței? Răspunsul cei mai la îndemână este

„măncare și adăpost”, dar în egală măsură ne interesează o bună calitate a vieții. Iar pentru asta avem nevoie de adăpost confortabil, de mâncare de calitate și de plăceri, într-o măsură rezonabilă.

TRANSPUNEREA VISELOR ÎN REALITATE

Majoritatea oamenilor întrețin proiecția unui vis în care traiul lor este foarte diferit de cel pe care-l duc acum. Există atât de multe lucruri pe care ne-am dori să le facem, dar timpul sau banii par să ne zădărnicească aspirațiile. Soluția s-ar lega de chestiunea muncii, care constituie parte din problemă și parte din soluție. Din această perspectivă, trăim pentru a munci sau muncim pentru a trăi? Unii dintre noi, puțini la număr, pot să afirme că au parte de o muncă agreabilă, care le dă un sens și pe care, la limită, ar face-o chiar dacă n-ar fi plătiți. Cu toate acestea, marea majoritate a oamenilor n-au găsit deocamdată un mod de a-și trăi visul. Ce anume ne împiedică?

Ne-a impresionat întotdeauna o afirmație a lui John Seymour, care spunea că scrie pentru

„visători și realiști”, așa că suntem dornici să-i ajutăm pe visători să-și transforme visele în realitate. Și sperăm să reușim să facem asta mai degrabă mai devreme decât mai târziu.

TRĂINDU-NE VISUL

Dat fiind ritmul nebunesc al lumii moderne, poți fi tentat să pui comoditatea înaintea calității. În ce ne privește, avem standarde clare privind mâncarea de calitate, iar în răstimpul petrecut pe mica noastră proprietate de la Newhouse Farm, unde ne-am cultivat fructele și legumele și am crescut animale pentru carne din producție proprie, ne-am deprins să dăm prioritate hranei de calitate, în detrimentul confortului.

Amândoi ne pricepem la gătit și chiar suntem bucătari destul de buni. Orele petrecute în bucătărie, pregătind masa, înseamnă interacți-

uni sociale prin excelență; inspectăm frigiderul, vedem ce trebuie recoltat de pe teren, iar apoi încropim meniul. Nimic nu se compară cu produsele proaspete, de calitate, savurate imediat după ce au fost culese și preparate. Poate că o să vi se pară un tablou de modă veche, dar noi încă ne strângem cu toții în jurul mesei, la prânz și la cină, ca să mai stăm de vorbă.

Poți să ai parte de mâncare bună și fără produse recoltate de pe o mică fermă. După cum veți vedea în această carte, oricine poate cultiva plante cu care să se hrănească.

Redescoperirea produselor locale

Grație rețelelor moderne de transport, supermarket-urile sunt tot timpul aprovizionate cu o multitudine de produse alimentare. Nici nu mai bagi de seamă care anume e aliment sezonier

sau care provine din surse locale. Consumatorii au cerut diversitate la prețuri rezonabile, iar supermarket-urile s-au conformat – asta dacă nu cumva magazinul a venit cu oferta, iar noi ne-am grăbit s-o înșfacăm. Oricum, în prezent ni se pare absolut firesc ca alimentele să acopere un parcurs care începe la celălalt capăt al lumii, ajungând să fie depozitate și distribuite prin lanțuri de supermarket-uri, iar apoi pe mesele noastre. Când cumpărăm alimente, prima noastră opțiune o reprezintă produsele locale, de sezon, organice. Dacă ceea ce căutăm nu acoperă toate aceste criterii, alegem după criteriul „local și de sezon” sau „de sezon și organic”. Ne abatem nițel de la principiile noastre, dar să nu uităm cuvintele lui Douglas Bader: „Regulile sunt făcute să fie urmate de nătărăi și să-i îndrume pe înțelepți”.

Acoperiș deasupra capului

Locuințele noastre au diverse forme și dimensiuni și ne oferă adăposturi confortabile, dar ce înseamnă de fapt confortul? De ani de zile perfecționăm izolația locuințelor, pentru a obține o ambianță caldă și agreabilă, care să genereze facturi reduse, astfel încât, la bătrânețe, să nu trebuiască să ne facem griji cu privire la creștea

rea costului apei și energiei. În opinia noastră, a avea într-adevăr confort înseamnă să știi că poți trăi în limitele posibilităților tale, chiar în perspectiva unui viitor incert.

Există multe căi de a realiza acest lucru. Cel mai simplu este să vă stabiliți ca obiectiv reducerea cantității de combustibil și apă pe care o utilizați, și apoi să găsiți modalități de a furniza utilitățile de care aveți nevoie. Această regulă e valabilă pentru orice locuință - de fapt, am merge mai departe și am spune că este esențială pentru fiecare locuință.

Criteriul bucuriei

Parametrul suprem care descrie o bună calitate a vieții este bucuria. Suntem cu toții diferiți și ne găsim fericirea, pacea, armonia – spunete-i cum vreți – în moduri individuale. În ce ne privește, am încercat multe aspecte ale sustenabilității; unele ne-au plăcut foarte mult, altele nu. Filosofia noastră este că ar trebui să încercăm cât mai multe lucruri diferite, iar apoi să le facem pe cele care vi se potrivesc. Este important să rețineți că, pentru a adopta un stil de viață mai sustenabil, nu trebuie să așteptați până când veți achiziționa locuința ideală. Începeți acum! Experiența pe care o veți câștiga, ca

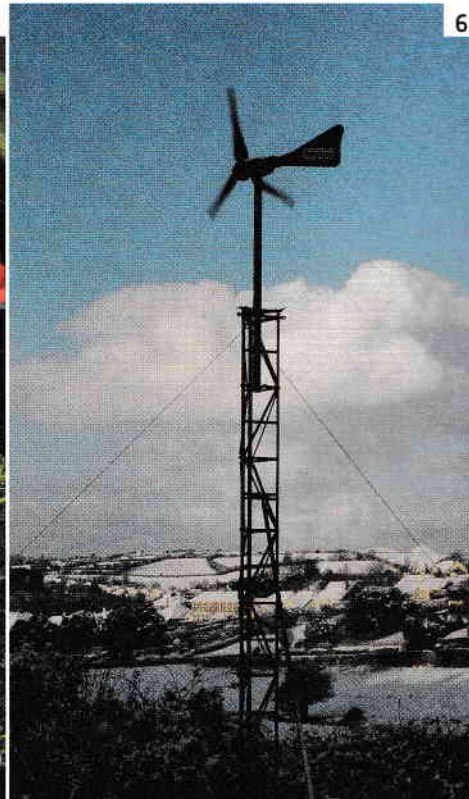
și energia pe care aceasta o va degaja, poate fi catalizatorul de care aveți nevoie pentru a vă îndeplini visul legat de o viață mai bună.

1. Folosind un apeduct pentru devierea unei părți din cursul pârâului nostru ne-a permis să obținem energie din apă. **2. Vechea noastră casă** a fost caldă și bine izolată pe timp de iarnă, iar energia pe care am folosit-o a provenit dintr-o multitudine de exploatare sustenabile.

3. Culturile de sezon, precum ardeii iuți, recoltați când se coc, au un gust de o sută de ori mai bun decât cei din culturile forțate timpurii.

4. Am petrecut de minune amestecând argilă pentru un cuptor de lut. **5. Produsele locale** au o amprentă redusă de carbon și ajută la generarea de venituri pentru micii proprietari de gospodării agricole, așa cum suntem și noi. **6. Turbinele eoliene** constituie o sursă de energie pe care puteți conta, dacă locuiți într-o zonă cu relief adecvat.

7. Coacem cu plăcere în zilele reci de iarnă, când mirosul de pâine proaspătă e numai bun să-ți ridice moralul. **8. Deprinderea unei noi abilități**, cum ar fi împletitul coșurilor, este amuzantă și creativă.

AUTOSUFICIENȚĂ VERSUS SUSTENABILITATE

Un stil de viață sustenabil necesită planificare, pregătire și practică, dar a fi cu adevărat autosuficient și a trăi din ce-ți oferă pământul presupune implicare și mai mare. Pot exista numeroase motive care să te împiedice să adopți numaidecât acest gen de

existență, dar nimic nu te oprește de la atingerea chiar acum, măcar în parte, a unui astfel de vis, indiferent unde locuiești și oricare ar fi dimensiunile terenului tău.

CONSIDERAȚII ESENȚIALE

Cât timp îți ia serviciul?

Timpul petrecut lipit de birou, ca să-ți poți plăti facturile, reprezintă un interval în care nu vei fi pe lotul tău de pământ, unde să te bucuri de un mod de viață pentru care te gândești să optezi. Cu toate acestea, trebuie să fii foarte conștient și să accepți realitatea faptului că, pentru a putea să-ți finanțezi suficient o mică gospodărie, de exemplu, sau un teren mai mare, s-ar putea să trebuiască să mai amâni imbarcarea cu toate motoarele pornite spre paradisul pe care-l vizezi.

Unde să locuiești?

Mulți dintre noi suntem nevoiți să locuim undeva aproape de un loc de muncă, probabil într-un perimetru urban. Dacă nu poți alege unde anume să locuiești, e important să folosești cât mai bine mediul în care te afli, pentru a testa din lucrurile pe care vei dori să le faci mai târziu. Dacă faci pasul și te muți la țară, îți va fi mai ușor să găsești o proprietate mică, într-un loc situat la o oarecare distanță de lumea modernă, dar asta îți va limita oportunitățile de angajare într-o slujbă plătită și, de obicei, va presupune și un avantaj redus de facilități. Până la urmă, ne place ideea de a face parte dintr-o comunitate și simțim că avem nevoie de unele elemente din inventarul vieții secolului XXI, cum sunt legături feroviare și rutiere bune, Internet de bandă largă și semnal bun la telefonul mobil.

De cât sprijin ai nevoie pentru a-ți îndeplini visul?

Într-o gospodărie ai întotdeauna mai multe treburi de făcut decât îți permite timpul. Natura e în permanentă dornică să pună stăpânire pe orice petec de pământ, așa că e nevoie de un efort continuu pentru a contracara această tendință. Într-o comunitate rurală vei găsi localnici pricepuți, însă angajarea lor te va costa. Așa că trebuie să evaluezi corect ce ești în stare să faci singur și când vei avea nevoie de ajutor.

CE ÎNSEAMNĂ AUTOSUFICIENȚA?

Pentru noi, autosuficiența reprezintă un mod de viață, în cadrul căruia te străduiești să produci tot ce ai nevoie utilizând resursele care-ți stau la dispoziție. În trecut, un astfel de stil de viață era esențial pentru gospodăriile de subzistență; nu existau infrastructuri de comunicații, pe care acum le luăm drept ceva de la sine înțeles, iar oamenii trebuiau să trăiască din ce puteau obține pe o rază de câțiva kilometri. Comunitățile s-au format în zonele în care se concentră resurse naturale, iar oamenii își puteau vinde marfa și priceperile, astfel încât toată lumea să aibă tot ce are nevoie pentru a trăi. De fapt, întreaga existență se punea mai degrabă în termenii încercării de a supraviețui, nu atât de a avea o calitate bună a vieții. Această situație este încă prezentă în multe locuri din lume, dar în țările dezvoltate nu mai trebuie să facem totul singuri sau în cadrul comunității locale. De aici decurg numeroase avantaje, dar faptul că ne extindem raza de acțiune în afara comunității, chiar de pe un continent pe altul, poate avea un impact serios asupra planetei.

CE ÎNȚELEM PRIN STIL DE VIAȚĂ SUSTENABIL?

A avea un stil de viață sustenabil înseamnă că, pentru a ne satisface necesitățile, nu folosim decât o parte echitabilă din resursele planetei. În viitor, pe măsură ce resursele se vor îpușina, ne putem aștepta ca prețul energiei și alimentelor să crească tot mai mult - ca atare, un anumit grad de autonomie va fi esențial. Autosuficiența conduce automat la un stil de viață sustenabil, deoarece te străduiești să produci tot ce ai nevoie, dar poți ajunge la sustenabilitate chiar și dacă nu ești complet autonom, dacă acționezi într-adevăr ca un consumator conștient.

UN MOD MAI BUN DE A FACE LUCRURILE

Viața ghidată după principiile ecologiste nu mai înseamnă o bizarerie care are nevoie de justificări. Actualmente, sunt foarte puțini cei dispuși să nege faptul că ne întindem mai mult decât ne permite plapuma planetei. „Reduceri - Refolosiri - Reciclați” a încetat de mult să mai fie doar o mantra a activiștilor ecologiști, reprezentând în prezent un deziderat la realizarea căruia putem contribui cu toții. Mai pe șleau, trebuie să reducem resursele pe care le folosim și să încetăm să le irosim.

Indiferent dacă locuiești la o fermă sau într-un apartament din oraș, îți poți transforma stilul de viață într-unul mai sustenabil. Reducerea a ceea ce folosești în toate aspectele vieții tale are un sens deplin și din punct de vedere financiar - de la economisirea energiei în casă la minimizarea cantității de alimente care sunt aruncate și la repararea hainelor vechi, în loc să te descotorosești de ele.

Prin această carte, ținem să înlăturăm văzul care încă mai acoperă informațiile legate de viața sustenabilă și să-i ajutăm pe oameni să facă schimbări care să însemne economie de bani și un mediu înconjurător sănătos.

- 1. Prietenii și familia** își dau mâna pentru realizarea unei lucrări de construcții ușoare.
- 2. Fuiore de fum scos pe hornul sobei** plutesc în aerul rece al văii, într-o dimineață de toamnă.
- 3. Lucrul în aer liber** ține de stilul nostru de viață și ne menține în formă - în plus, te simți mai bine decât când mergi la sală.
- 4. O viață sănătoasă** nu înseamnă doar muncă grea; șampania din flori de soc e o formă de răsfăț.
- 5. Ceapa** și vânătorul oficial de șoareci se bucură în egală măsură de căldura solarului.

LBRIS

We know books

1

4
5

2
3

DE CÂT PĂMÂNT AI NEVOIE?

Când ne-am pus pe treabă, am pornit de la spații de cazare închiriate de la armată, cu loturi mici de teren, așa că știm ce înseamnă să deții pământ puțin. Apoi am locuit în duplexuri, situate pe terenuri terasate, am ocupat o mică proprietate din Cornish și chiar un castel, alături de câteva hectare de teren. Pe

parcelele pe care le-am avut la dispoziție am încercat de toate, de la apicultură până la construirea de afumători, și facem aceste lucruri în continuare, cu noua generație de membri ai clanului Strawbridge.

FOLOSEȘTE LA MAXIMUM POTENȚIALUL PE CARE-L DEȚII

Oricare ar fi dimensiunile parcelei noastre, cu toții ne-am dori să avem mai mult teren. Ne-ar plăcea să avem loc pentru animale, să deținem terenuri împădurite și chiar pajiști naturale, dar știm că prima noastră prioritate este să folosim pe deplin ce avem. Puteți avea un spațiu cu adevărat productiv chiar și într-o grădină urbană restrânsă, iar dacă sunteți la serviciu toată ziua, un astfel de spațiu reprezintă ceea ce puteți gestiona în mod realist în timpul liber.

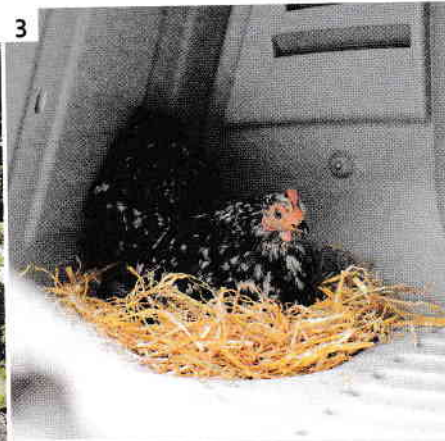
Dacă vreți să fiți autosuficient, locuirea într-o casă „normală” poate, într-adevăr, să pună probleme de spațiu, dar dacă aspirați la un stil de viață sustenabil, n-ar trebui să constituie un neajuns major. Viața în zona metropolitană nu trebuie să însemne clișeele cu gazon tuns periu-

ță și spălatul mașinii în fiecare weekend - puteți să fiți foarte productiv deținând un lot de teren obișnuit, în oraș sau la periferie; dacă doriți să atingeți un anumit grad de autonomie, straturile de legume, protecțiile pentru răsaduri, sera, solarul, stupii și găinile înseamnă deja foarte mult. De fapt, puteți avea o grădină care să stârnească invidia prietenilor și vecinilor.

Dacă locuiți în oraș sau în zona metropolitană și există linii bune de transport public, asta înseamnă că nu va trebui să vă folosiți mașina, așa că puteți reduce consumul de combustibil. Există apoi multe magazine care vând și produse locale, ecologice. Ținând cont de toate acestea, s-ar putea chiar să ajungeți la un stil de viață cu impact ecologic mai mic comparativ chiar și cu cei care dispun de un teren la țară, de dimensiuni similare.

UNDE SĂ ACHIZIȚIONAȚI TEREN SUPLEMENTAR

Dacă vă folosiți din plin spațiul disponibil și dispuneți de timp și energie pentru a deține mai mult teren, problema care se pune este cum să faceți rost de el? E posibil să constatați că terenul din preajmă e scump sau că parcela ideală tocmai s-a vândut, dar fiți perseverenți! Majoritatea proprietarilor de terenuri nu sunt dispuși să vândă, așa că încercați să închiriați de la un fermier un perimetru neproductiv sau o părioagă, iar după câțiva ani - da, ați citit bine, câțiva ani - în care i-ați cucerit bunăvoința, oferindu-i câte-o lădiță cu produse, s-ar putea să cedeze și să se hotărască să vă vândă locul.

LOTURI ÎN FOLOSINȚĂ

Marea Britanie are o schemă de alocare de terenuri, prin care consiliile locale le revine datorita de a oferi loturi rezidenților, pentru a-și cultiva propriile fructe și legume. Originile acestei scheme străbat veacurile, dar sistemul, așa cum funcționează în prezent, a intrat pe rol la sfârșitul secolului al XIX-lea, când filantropii epocii victoriene doreau să le ofere celor săraci șansa de a-și cultiva propriile produse și voiau să-i împiedice să se abțiguiască în timpul liber.

Astfel de terenuri nu mai constituie destinații predilecte pentru bărbați care trebăluiesc în șopron sau cultivă ceapă premium. Multe sunt lucrate de femei sau de întregi familii. În Marea Britanie, exploatarea loturilor atribuite în folosință este reglementată prin regulamente locale. Pe unele parcele poți crește găini, albine, porumbei, iepuri și chiar porci, dar s-ar putea să vă loviți de restricții dacă doriți să plantați pomi, să ridicați garduri, să subînchiriați terenul, să săpați un iaz sau să folosiți terenul în alte scopuri comerciale. În România, consiliile locale nu pun la dispoziție astfel de loturi, în schimb mica publicitate abundă de anunțuri cu terenuri care pot fi luate în arendă.

GRĂDINI COMUNITARE

Spațiile pentru culturi agricole se prezintă și sub forma grădinilor comunitare și a fermelor urbane, al căror număr este în creștere. În majoritate, acestea se află în perimetrele orașelor, unele constituind terenuri virane recuperate, oferind spații generoase pe care localnicii își pot cultiva propriile alimente. Administrate în general de voluntari, acestea constituie și modalități minunate de a aduce oameni la un loc.

Consiliile și autoritățile locale pun tot mai mult la dispoziție terenuri neutilizate pentru această destinație, de grădini comunitare. Sunt scheme care reclamă mult efort pentru a demara și pentru organizare, dar dacă un astfel de loc se află în apropierea dvs., merită să vă implicați.

SCHEME DE UTILIZARE ÎN COMUN

Exploatarea în comun a terenurilor înseamnă nu doar altruism - este foarte practică și mulți oameni se arată dispuși să le îngăduie și altora să-și cultive propriile produse, pe o parte din pământul lor. Regatul Unit are o bază de date națională cu descrierea acestor terenuri și disponibilitatea lor. Alternativ, poți să te interesezi în ce fel anume poți da o mână de ajutor; de exemplu, o persoană în vârstă, care nu mai poa-

te face față unei grădini mari și care ar aprecia o ladă cu legume în schimbul folosirii unui teren, sau un fermier care deține terenuri devenite pârloagă.

Cu puțin noroc, veți putea astfel să dispuneți de un lot suplimentar pentru agricultură, dacă aveți nevoie, în timp ce proprietarul acestuia va avea parte de un teren productiv și de câteva produse bune, fără să se bage la cheltuieii.

1. O grădină urbană productivă, oricât de mică, poate însemna nu doar un tablou frumos, ci și ofertă bogată, cu fructe și legume pe rod. **2. Fie că se află în oraș sau la marginea acestuia, loturile de pământ date în folosință sunt foarte căutate**, dar merită să te înscrii și pe lista de așteptare a altor amplasamente. **3. Găinile ouătoare se pot crește în grădini urbane**, ținute în cotete special amenajate. **4. Dacă vreți să creșteți vite**, veți avea nevoie de câteva hectare de pășune și poate chiar de spații de protecție pe timpul iernii. **5. O seră** vă oferă șansa de a cultiva plante pe tot parcursul anului și este perfectă îndeosebi pentru salate și ierburi. **6. Există reglementări pentru datul în folosință al loturilor**, dar pe unele se pot crește animale, cum ar fi porci, găini și albine. Înainte de a achiziționa animale, aflați ce anume este permis.

5

6

CICLUL ANOTIMPURILOR

Ca să fim mai aproape de natură, ne-am mutat în zonele rurale din Cornwall și Franța și, cu fiecare zi ce trece, aflăm tot mai multe despre anotimpuri și diverse aspecte ale vieții rustice. Indiferent unde locuiți, veți avea oportunitatea cât se poate de

concretă de a profita la maximum de fiecare anotimp, de a aprecia diversitatea de produse locale oferite, de a observa diferitele viețuitoare sălbatice și de a vă bucura de vremea schimbătoare, fie ploaie, fie soare.

MÂNCARE DE SEZON

Ne bucurăm cu adevărat, în fiecare anotimp, de roadele muncii noastre, având parte de căpșuni proaspete vara, de supă fierbinte de dovleac iarna și de carne de curcan la masa de Crăciun. Fiecare produs e un veritabil răsfaț și marchează trecerea anotimpurilor.

Pe de altă parte, este și frustrant să vezi că e luna mai, iar stridiile nu sunt mâncare de sezon până-n septembrie (cele sălbatice, nu varietatea de crescătorie). Sau că e septembrie și iarăși am ratat păstrăvul sălbatic, întrucât n-am reușit să ne pregătim la timp undițele.

Nimic nu se compară cu gustul produselor locale de sezon. Deși nu suntem pe deplin autonomi – unele alimente, cum sunt făina, orezul și zahărul, nu vom putea să ni le obținem singuri – mâncăm extrem de bine. Ne cultivăm hrana, o îngrijim, o recoltăm, o strângem, o vânam, o pregătim, o gătim – și ne bucurăm de fiecare duminică.

REÎNTOARCERE LA NATURĂ

Ne accesăm sursa primordială în multe moduri – știm că sună puțin New Age, dar descrierea este pertinentă. În mare parte, asta înseamnă să fii în contact foarte intim cu natura. Toamna, de exemplu, nimic nu e mai impresionant decât forfota graurilor care se adună înainte de apusul soarelui, pe un cer senin. De asemenea, sălbăticiunile care ajung în diferite perioade ale anului chiar în dreptul ușii tale constituie o priveliște specială, așa că nu rata un astfel de tablou. Mergeți la plimbări sau bucurați-vă de compania unor creaturi înaripate, în timp ce vă lucrați parcela.

CLIMĂ ÎN SCHIMBARE

Trăim într-o lume în perpetuă schimbare, iar anotimpurile se modifică și ele.

Încă acestea se mai succed, dar încălzirea globală pare deja să facă ravagii. Avem uneori parte de grindină în iunie, de inundații în

iulie și perioade lungi de soare în ianuarie. Natura răspunde și ea – păsările cuibăresc înainte ca sursele lor de hrană să fie disponibile, iar plantele înflorească devreme și sunt apoi lichidate de îngheț.

Pentru anumite proiecte din această carte, am încercat să alegem - în baza experienței noastre - cel mai potrivit moment al anului, dar an de an trebuie să facem ajustări astfel încât să ne potrivim cu schimbările din microclimatul nostru, precum și cu schimbările la scară globală.

Cu siguranță, experiența și recomandările noastre nu sunt literă de evanghelie. Este nevoie de ani întregi pentru a cunoaște condițiile specifice unei anumite locații geografice, iar datele și activitățile vor trebui ajustate, pentru a se potrivi cu ambientul din zona pe care o numiți acasă.

DUPĂ CALENDAR

Indiferent de perioada din an în care ne aflăm sau indiferent de vreme, întotdeauna găsim ceva de care să ne putem bucura și care să ne țină ocupați. Pe lângă sugestiile de mai jos, nu uitați că prospecțiile în natură înseamnă capturi generoase pe tot parcursul anului, dacă știți unde să căutați (vezi pp. 186–187). Încercăm să profităm la maximum de această cămară sălbatică de alimente, ieșind regulat la plimbare pentru „cumpărături” gratuite, în fiecare anotimp. **În timpul iernii**, ne bazăm mai degrabă pe recolta pe care am stocat-o și completăm rezerva de legume cultivate în aer liber cu cele obținute prin culturi din seră, în domul geodezic și în solar. Dăm drumul păsărilor de curte în solar, deoarece se hrănesc cu insectele dăunătoare și cu resturile de fructe. Plantăm copaci în pământul neînghețat și lăsam cartofii la încolțit, în ghivece. Facem revizia uneltelor, ne îndeletnicim cu meșteșuguri care se pot practica la interior, gândim strategii, ne documentăm, experimentăm și cercetăm.

La echinocliul de primăvară, când soarele e mai sus pe cer, pregătim straturile de legume și ne îngrijim ca răsadurile pe care le-am semănat anterior, sub protecție, să capete robustețe. După ce riscul de îngheț a trecut, acestea pot fi transplantate. De asemenea, punem ouăle la incubator, supraveghem eclozarea și creștem pui, rătuște și boboci de găscă.

Până la sosirea verii, legumele din straturi operează la parametri maximi, dându-ne răgaz să ne bucurăm de mireasma florilor și să mergem pe plaja din apropiere. Cumpărăm curcani de cinci săptămâni, pentru a-i îngriji până la Crăciun, și ne îndeletnicim cu conservarea și depozitarea alimentelor - sfârșitul verii este ocupat cu prepararea de gemuri, sosuri și cidru.

Toamna e intervalul în care strângem recoltele și curățăm pământul. În timp ce curcanii și găștele câștigă în greutate, tăiem și procesăm porcii, asigurându-ne că umplem congelatorul, și punem la păstrare salamurile și șuncile uscate, pentru anul viitor.

1. La începutul verii, fasolea e înflorită, iar dovleceii își întind și ei vrejurile peste straturile înălțate. **2. Vara târzie** este o perioadă generoasă, în care vindem parte din recolta noastră. **3. Păstrați parte din recoltă** prin fermentare sau sub formă de murături, obținând un gust de sezon, care poate fi savurat pe tot parcursul anului. **4. Îngrișarea curcanilor** vara și toamna constituie preluđuul deliciilor care urmează să vină. **5. Spre sfârșitul iernii**, e prea frig să plantezi semințe afară, dar putem pregăti la interior cartofii pentru încolțit, pentru o recoltă timpurie. **6. Primăvara** este o perioadă aglomerată, deoarece punem ouă pentru clocit, după care creștem puii de găină și bobocii de rață și de găscă.

OPORTUNITĂȚI URBANE

În zonele urbane din Marea Britanie locuiesc mai mulți oameni decât în mediul rural și, indiferent dacă apreciați că viața în oraș este doar o etapă necesară înainte de a vă muta într-un sat idilic sau sunteți un locuitor împătimit al orașului, veți fi uimit să con-

statați cât este de ușor să vă reduceți amprenta de carbon. De la cultivarea propriei salate până la reducerea cantității de deșeurii pe care o turnați în coșul de gunoi, veți observa că și câțiva pași mărunți pot face o mare diferență.

VIAȚĂ ÎMPLINITĂ LA ORAȘ

Poate părea de necrezut, dar un stil de viață sustenabil e mai ușor de atins într-un perimetru urban decât la țară. De exemplu, o mașină presupune cantități mari de energie, de la cea folosită pentru a o fabrica până la combustibilul cu care rulează; prin urmare, opțiunea pentru sistemul de transport public din oraș sau folosirea pistei de ciclism este una dintre cele mai ecologice alegeri pe care le puteți face.

Casele din oraș, strâns lipite unele de altele, pot fi și ele foarte eficiente din punct de vedere energetic. Locuințele unifamiliale care au pereți comuni tind să aibă facturi mai mici la încălzire, deoarece casele învecinate funcționează ca o formă directă de izolație, iar spațiile mai mici necesită din capul locului mai puțină energie pentru încălzire.

MANAGEMENTUL ENERGIEI ȘI DEȘEURILOR ÎN ORAȘ

Adăugați la acestea avantajul energetic al lo-

cuinței care rezultă din izolarea mansardei și utilizarea de draperii groase, care mențin căldura. Reduceți facturile la electricitate alegând aparate electrocasnice eficiente, când vine vremea să înlocuiți un frigider sau un congelator depășit, și înlocuiți becurile clasice cu modele economice. De asemenea, puteți să studiați puțin terenul și să treceți la un furnizor de energie din surse regenerabile.

Surse regenerabile

Dacă visați la o locuință rurală, o casă sau un apartament în oraș este departe de o astfel de destinație, dar asta nu înseamnă că nu se poate situa pe un astfel de parcurs înspre casa de vis. E mai ușor să ai un tipar de viață sustenabil într-un cadru urban, în care infrastructura, dacă este exploatată eficient, poate atrage reducerea cantității de energie necesară pentru a întreține o persoană sau o familie. Trăgând linie, este aproape imposibil să fii autosuficient într-un context urban, dar există multe lucruri pe

care le poți face și deprinde în timp ce trăiești într-o urbe.

Economisirea energiei ar trebui să fie o prioritate, dar există și opțiunea câtorva surse regenerabile. Dacă locuiți la casă, studiați configurația acoperișului. O pantă orientată spre sud înseamnă potențial de instalare a unui sistem de încălzire solară a apei. Dintre toate sursele regenerabile, aceasta ar trebui să fie prioritatea noastră principală - se poate amortiza foarte repede și captează chiar și iarna suficientă energie solară cât să aducă apa la o temperatură rezonabilă.

Deșeurii menajere

Compostarea înseamnă că deșeurile nu mai ajung la rampa de gunoi și atrage ameliorarea perfectă a solului pentru straturile înălțate. Într-o grădină mică sau pe o terasă, cea mai economică opțiune este un vermicompostor (compostor cu răme) - acestea produc un compost excelent, plus un îngrășământ lichid cu

1

2

3

4

potențial deosebit (vezi p. 139). O găleată de compostare de tip bokashi va prelucra resturi de alimente gătite și reziduurile de lactate (vezi p. 116).

Pentru alte genuri de articole, verificați destinațiile pentru deșeurile puse la dispoziție de consiliul local, astfel încât la depozitul de gunoi să aruncați un minimum, în fiecare săptămână.

Desigur, cea mai bună schimbare pe care o puteți face pentru a reduce cantitatea de deșeurile menajere este pur și simplu să introduceți mai puțin material nereciclabil în casă. Dacă este posibil, evitați alimentele ambalate în plastic, nu cumpărați articole din plastic de unică folosință, cum ar fi pialele sau sticlele de plastic, care ajung la groapa de gunoi, și încercați să faceți cumpărături la magazinele de tip Zero Waste sau de pe piața locală a micilor producători.

Economie de apă

Reducerea cantității de apă pe care o utilizați este o atitudine cât se poate de ecologică și care poate genera economii financiare. Robinețele cu aerator, toaletele cu flux dual, dușurile, mașinile de spălat vase și mașinile de spălat economică - toate acestea folosesc cantități mai reduse de apă. Dacă aveți terasă sau grădină, amplasați unul sau două recipiente

colectoare la jgheburile de pe acoperiș, pentru a capta apa de ploaie, și utilizați-o pentru udarea grădinii și al plantelor de interior.

DIN PRODUCȚIE PROPRIE

Într-un oraș, a deține spațiu în aer liber e întotdeauna o facilitate premium. Poate că nu aveți decât un balcon sau un pervaz, dar oricât de mică ar fi suprafața respectivă, folosiți-o la capacitate maximă. Cultivați în ghivece amplasate la fereastră - atât în exterior, cât și în interior - ierburi, salată, roșii cherry sau ardei iute.

Dacă nu aveți unde să vă creșteți produsele proprii, identificați grădinile comunitare în care vecinii dvs. își cultivă hrana, pe terenuri puse la dispoziție de autorități locale (vezi pp. 16-17).

Chiar dacă nu aveți defel condiții pentru a vă cultiva plante, vă rămâne opțiunea de a face cumpărături de sezon de la piețele micilor producători și să cumpărați produse care au fost aduse de la o distanță redusă.

Culegător în oraș

Să strângi plante sălbatice e mai ușor decât creșterea. Pentru fructe de pădure, luați la periat măturile canalelor, potecile publice și parcurile. Urzicile cresc frecvent pe terenuri abandonate; despre cum să faci primii pași în obținerea alimentelor prospectând zonele din jur, vezi p. 186.

ÎN BUCĂTĂRIE

Încercați să vă gândiți la autonomie și când trebaluiți prin bucătărie. Ce-ați zice să vă coaceți singur pâinea (vezi pp. 216-217) sau să vă gătiți propriul sos (vezi pp. 174-175)? Pe lângă că e cât se poate de reconfortant să vă faceți singur untul sau să vă preparați brânză (vezi pp. 258-261), operațiunea vă va conferi un real sentiment de împlinire.

- 1. Oriunde am locui**, putem să ne pregătim singuri mâncare conservată, cu care să ne umplem camera.
- 2. Înainte de a planta** în ghivece sau straturi înălțate, începeți prin a pune plântuțe în tăvi.
- 3. Coșurile suspendate** sunt ideale pentru cultivarea căpșunilor. Fixați-le cu sârmă de cupru, pentru a ține melcii și limacșii la distanță; firul de cupru le transmite dăunătorilor un ușor șoc electric.
- 4. Un vermicompostor** transformă resturile alimentare în compost și ocupă un spațiu minim.
- 5. Cultivați ierburi aromatice** în ghivece, pe o terasă sau pe un pervaz.
- 6. Utilizați un sistem de irigare a grădinii** pentru a uda plantele aflate în recipiente.
- 7. Micile panouri fotovoltaice** pot furniza în perimetrul grădinii suficientă energie utilă.
- 8. Tomatele** se pot cultiva în ghivece generoase și în coșuri.

